

KÜLÖNFÉLÉK.

Ministeri látogatás Kolozsvárt. Gróf Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi minister városunkat f. évi június hó 16-án dr. Markuschowszky min. tanácsos kíséretében látogatásával szerencséltetvén, dél-előtt az összes egyetemi intézeteket, kórodákat, róm. kath. főgymnasiumot, kereskedelmi akadémiát és siketnéma intézetet, délután az unitárius főgymnasiumot, felsőbb leányiskolát, tanítónőképezdét, szülőházat, tanítóképezdét és ev. ref. főgymnasiumot tekintette meg s ezek végeztével látogatást tett a főispánnál s az ev. ref. és az unitárius püspöknél s estve 6—8-ig elfogadást tartott szállásán, a Hungária szállóban. Főgymnasiumunkban a tanári kar élén Hajós János nyug. ministeri tanácsos, iskolai főgondnok fogadta és kalauzolta a ministert, a ki egy pár lakszobán kívül megtekintette a disztermet, három tantermet, a nagy könyvtárt, természetrajzi és természetvegytani szertárt, s az épen folyamatban levő közvizsgálaton meghallgatott egy pár ifjút a latin nyelvből. A látottak fölött sokkal méltánylóbban nyilatkozott, mint azt né mely közegei részéről itt-ott tapasztaltuk. Különösen meglepte azon felvilágosítás, hogy itt minden a mit lát, a magán és közáldozat eredménye. Látogatását templomunk megtekintésével végezte, melynek arányai, s szép és merész boltivezete bámulatra ragadták. Az intézetben tett azon nyilatkozatra, hogy némely helyiségeink kibővítésre várnak, megjegyezte: nekem is sok helyt kellene építkeznem, ha volna mivel. Estve a tisztelgők sorában egyházi képviselő-tanácsunk küldöttségét is fogadta, melynek élén, a fővárosban időző püspökünk helyett Nagy Lajos esperes és főjegyző üdvözölte, mit a minister a legszívélyesebben viszonzván, készségét fejezte ki egyházunk támogatására s a főiskolánk segélyezése iránt folyamatban levő tárgyalás gyors befejezésére, valamint arról is biztosított, hogy a felekezeti középtanodai tanárok állami nyugdíjintézetét megvalósítani komoly elhatározása. A minister látogatása érintkezése és nyilatkozatai mindenütt kellemes benyomást hagytak hátra s az egyénisége iránti rokonszenv és bizalom fokozására szolgáltak.

Püspöki vizsgálat. Főt. Ferencz József püspök ur folyó évi július hó 6-án a toroczkói egyházba száll ki vizsgálatra. A püspök a

Toroczkót elpusztított tűzvész óta most látogatja meg először e népes ekleziáját. Akkor megjelent közöttük, hogy vigasztaló szavával könnyeket törüljön. Mostani ott időzése bizonyára örömnappal lesz, látva az újra felépült szép Toroczkót. A püspököt a hívek nagy ünnepélyességgel készen fogadni. Utjában Mózes András lelkész és p. ü. jegyző kíséri.

Közköztatásügyi mozzanatok. A görög nyelv sorsa sokkal gyorsabban lett eldöntve, mint azt az enquettei éles harsonák remélni engedték. Az április 21-én beadott törvényjavaslatot a képviselőház már május 14, 16 és 17-én letárgyalta s a főrendiházzal történt üzenetváltás után is — az május 31-én végleg elfogadtatott. E szerint tehát — a jövő tanéven kezdve a görög nyelv már nem kötelező tantárgy gymnasiumunkban, hanem csak fakultatív. Kiküszöbölve azonban feltétlenül még sincs, mert tanszéket számára tartani kell, hogy az önként jelentkező növendékek abban jövőre is oktatást nyerhessenek. S minthogy az egyetem és egyéb főiskolák hittudományi karára, vagy azok nyelvészeti, bölcsészeti és történelmi szakosztályaira (s a tanárképző intézet ugyanazon szakosztályaira) nem bocsátatnak, a kik a görögöt nem tanulták, látni való, hogy az teljesen kiküszöbölve jövőben sem lesz gymnasiumainkból.

A kötelező tanítás megszüntetése fokozatosan megy keresztül, a mennyiben a vall. és közokt. minister rendeletet adott ki, hogy a kik eddigé tanulták a görögöt (az ötödik osztálytól fölfelé), azokra nézve az még kötelező marad egészen az érettségiig; ellenben az 5-ik osztályba most és ezután lépők tetszés szerint választhatják vagy mellőzhetik azt. Első esetben természetesen a kötelező jelleg minden következménye érvényesül.

A görög nyelv kárpoztulásául felvétetik a magyar irodalom bővebb ismertetése, kapcsolatban a görög remekírók műveinek ismertetésével, magyar fordításban; a görög irodalom és művelődéstörténet alapvonalai; mértani és szabadvézi rajz. Ezek részletes anyagát és tantervét a minister épen most állítja össze, valamint a görög remekírók műveinek magyarra fordítása iránt is intézkedett már.

A minister közvetlen vezetése és felügyelete alatt nem álló gymnasiumok fenntartóinak szabadságában áll az eddigi és az új rendszer között választani. A görög háborúnak egy kis folytatására tehát itt-ott még számíthatunk. E kérdéssel a mi egyházi főhatóságunknak is ma-holnap foglalkoznia kell.

Egyébiránt maga az egész 7. §-ból álló törvény rövid szövege így hangzik:

*Törvény a középiskolákról és azok tanárainak képzéséről szóló
1883. XXX. törvénycikk módosítása tárgyában.*

1. §. Az 1883. évi XXX. törvénycikk 3. és 5. §-ai akként módosíttatnak, hogy gymnasiumi tanulók a „görög nyelv és irodalom“ tanulására nem kötelezettek, ha a „görög nyelv és irodalom“ helyett a jelen törvény 2. §-ában megnevezett tantárgyakban nyerne, az illető gymnasiumban, a tanterv által megszabott rendes oktatást. A „görög nyelv és irodalom“ helyett ekkép választott tantárgyak az ezekre jelentkező tanulókra nézve kötelezők s az e tantárgyakban való előmenetelők, a többi rendes tantárgyakban tanúsított előmenetelőkkel egyenlő értékű beszámítás alá esik.

2. §. Azon tantárgyak, a melyekből az előző §. rendelete szerint gymnasiumi tanulók a „görög nyelv és irodalom“ helyett rendes oktatást nyerne, a következők:

a) a magyar irodalom bővebb megismertetése, kapcsolatban a görög remekírók műveinek ismertetésével, magyar fordításban, s a görög irodalom- és művelődéstörténet alapvonalai;

b) a rajz (mérési és szabadkézrajzi elemekkel).

3. §. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelkezése vagy vezetése alatt nem álló gymnasiumok fentartóinak szabad elhatározásától függ, intézeteikben a „görög nyelv és irodalom“ mellett, illetőleg ezek helyett a 2. §-ban megnevezett tantárgyak oktatásáról, a jelen törvény 1. §-a értelmében gondoskodni; a mennyiben pedig erről gondoskodnak, az e tantárgyakban elérendő cél és alkalmazandó mérték tekintetében az 1883. XXX. törvénycikk 8. §-ának rendelkezése irányadó.

4. §. Ha oly tanuló, ki már egy vagy több osztályban „görög nyelvet és irodalmat“ tanult, akár átlépés esetében, akár ugyanazon intézet kebelében, a „görög nyelv és irodalom“ helyett tanított tantárgyakban való oktatásra jelentkezik, az illető tantárgyakban amaz intézet megelőző osztályaiban elvégzett tananyagból fölvételi vizsgálatot tartozik tenni. Viszont a „görög nyelv és irodalom“ illető tananyagából tartozik fölvételi vizsgálatot tenni az a tanuló is, a ki azután jelentkezik a „görög nyelv és irodalom“ tanulására, miután már egy vagy több osztályban a jelen törvény 2. §-ában megnevezett tantárgyakat tanulta. Az ily tantárgyváltoztatások idejére nézve az 1883. XXX. törvénycikk 13. §-ának az átlépésre vonatkozó rendelkezései érvényesek.

5. §. Az 1883. XXX. törvénycikk 26. §-a akként módosíttatik, hogy azon gymnasiumi tanulók, a kik a „görög nyelv és irodalom“ helyett a jelen törvény 2. §-ában megnevezett tantárgyakból nyertek rendes oktatást, habár le is tették az érettségi vizsgálatot, a tudományegyetemek és egyéb főiskolák hittudományi karára, vagy azok nyelvészeti, bölcsészeti és történelmi szakosztályaira (s a tanárképző-intézet ugyanezen szakosztályára) nem bocsáthatók. Ha azonban a „görög nyelv és irodalomból“ pótló érettségi vizsgálatot tesznek, az 1883. XXX. törvénycikk 26. §-a 2-ik bekezdésének, a realiskolai tanulókra vonatkozó rendelkezése rájuk nézve is érvényes.

6. §. Az 1883. XXX. törvénycikk 32. §-a alól kivételt képeznek azon gymnasiumok, a melyekben a „görög nyelv és irodalom“ mellett, a jelen törvény 2. §-ában megnevezett tantárgyak is taníttatnak; az ily gymnasiumokban

a tanárok száma (az igazgatót beleértve) a nyolczosztályu intézetben legalább 11, a hat osztályuban legalább 8.

7. §. Jelen törvény végrehajtásával a vallás- és közoktatásügyi minister bizatik meg.

A testgyakorlat és testi nevelés ügyének reformálása is gondoskodása tárgyát képezi a ministernek, s ebben, valamint az ezzel kapcsolatos tornatanár-képzés ügyében szakértekezletek folynak a ministerium kebelében.

Iha még megemlítjük, hogy a néptanítók augustus 20-án egyetemes tanítógyűlést tartanak a fővárosban s azt 18-án a tanítóképezdei tanárok egyesületének közgyűlése előzi meg ugyanott, ezzel ezuttal beszámoltunk az általános érdekű közoktatásügyi újabb mozzanatokról. —a—cz.

A budapesti ekklezsia fölhívást bocsátott ki temploma berendezésére és fölszerelésére nézve. Itt közöljük a felhívást, a magunk részéről is ajánlva hitrokonaink figyelmébe: „Mélyen tisztelt hitrokon! Budapesti unitárius anya-egyházközségünk diszes épülete és temploma Isten segélyével szerencsésen felépülvén, most a templom berendezéséről vagyis fölszereléséről kell gondoskodnunk. E berendezésnek, egyszerűsége és szerénysége mellett is, a szép góth-stylü templomhoz, ugy építészeti, mint szépészeti szempontból, lehetőleg méltónak kell lennie. E célra Pecz Samu műegyetemi tanár ur, ki az egész épületet tervezte, sziveségből a megfelelő tervrajzokat is elkészítette, s azok egyházközségünk által örömmel fogadtattak. A tervezett berendezés (szószék, orgona, padok stb.) több mint 9000 frtot igényelnek, s így még egy pár ezer forintra lenne szükségünk, hogy templomépítésünk szent ügyét adósságcsinálás nélkül szerencsésen befejezzük. Épen ezért, midőn meleg köszönettel és hálával ismerjük el hitrokonainknak, egyházunk barátainak s jóakaróinak eddigi szives kegyadományait: ugyanekkor tisztelettel kérjük, hogy a jelzett célra is szives áldozatát meghozni s erre szánt kegyadományát alólirott lelkészünkhez (lakik: Budapest, II. Buda, főutcza 8. sz.) — legczélszerűbben az ide csatolt postautalványon — beküldeni kegyeskedjék. A szives adomány — mint eddig is történt — a Ker. Magvetőben nyilvánosan is nyugtáztatni fog. Kiváló tisztelettel s hitrokonai üdvözléttel maradván, egyházközségünk nevében s megbízása folytán, Budapest, 1890. ápril hó. Hitrokonai az Urban: Dr. Székely Ferencz, másod-gondnok, Ürmössy Miklós, kebli tanácsos, Derzsi Károly, lelkész, a gyűjtő-bizottság tagjai.

Polgárdii levél. Tisztelt Szerkestőség! Körül-belől egy éve már,

hogy a polgárdii l. egyház életéből tudósítás nem közöltetett. Éppen ezért legyen szabad egy pár sornak ez alkalommal helyet kérnünk.

Egy év óta teremtettünk „Harangalapot“, alakítottunk „Egyházi Kölcson Magtárt“, állítottunk s szereltünk fel „Iskolát.“ Egész évi bevételünk tesz pénzben 880—900 frtot, a mi így nem látszik nagy összegnek, de 200—220 fizető után mégis csak valami.

Mind a magtár, mind a harangalap hiveink önkéntes adakozásából teremtetett. Magtárunk már meg is kezdette működését mintegy 60 pozsonyi mérő gabonával. Ideiglenesen felállított, de a célnak és követelményeknek (értve a felszerelést) megfelelő iskolánkban a tanítás mult év októberében kezdődött s a tanítással az itt működő segéd-lelkészünk bizott meg. Azóta rendszeren foly a tanítás.

Február havában hiveink közadakozásából 70 frttal megvásároltunk egy temetkezésre alkalmas helyet. Vásárunkat a mélt. és főt. E. K. Tanács meg is erősítette. Február 25-én fel is szenteltük új temetőnket, a mikor legelső vendégét — illetve lakóját — egy 62 éves embert beletemettünk. Ez alkalommal s. lelkészünk felszentelő beszéde alapjául I. Móz. 23. r. 3. s néhány következő versét vette s ez alapon párhuzamot vont az Ábrahám és a mi helyzetünk között s kimondotta hogy a mi temetőnkől soha senki ki ne zárassék, még ha idegen is jövevény lesz is az.

Február 18-án hiveink buzgósága megteremtette az „iskolai alapot“ is, 70 frt s néhány krajczárban. Ez is jobb a semminél. Az adakozók neveit később közölni fogjuk, valamint azokét is, kik rövid 3 nap alatt egyházunk pénztárát mintegy 200 s egynehány forinttal gyarapították. Ugyanis: Veszprém megye a polgárdii kőbányából tőlünk 25 kilométernyi távolságra követ szállítattott s minden elszállított öl kőért 12 frt s néhány krajczárt fizetett. — Császár János tevékeny és buzgó kebli-tanácsosnak az a talpraesett gondolata támadt, hogy ezzel is lehetne gyarapítani egyházunk pénztárát úgy, hogy minden fuvarral rendelkező egyháztagnak szállítson el az egyház javára annyit, a mennyit akar.

E gondolatát és tervét megvalósítás céljából egy vasárnap délelőtt istentisztelet után az egész gyülekezet elé tárta s indítványozta a terv kivitelét. — Még áron is megvásárolták volna hiveink e jó alkalmatosságot! Egy szívvél-lélekkal elfogadta s örömmel üdvözölte mindenki az indítványt. Még azon nap megkezdődött a munka s rövid három nap alatt 200 frttal több pénzünk lett. E tény nem szorul dicséretre, mert önmagát eléggé dicséri. Legyen Isten áldása úgy az indítványozón, mint a lelkes kivivőkön.

Ezeken kívül még sok másnemű áldozatkészséggel és buzgósággal

találkozunk, melyekről a tisztelt Szerkesztőség becses engedelméből más alkalommal fogunk beszámolni.

Hiveink lelkesedésének bensőleg is vannak dicséretre méltó jelei, a mi onnan látszik, hogy imaházunk minden vasárnapon telve van. Az imaház szorgalmas látogatása pedig vallás-erkölcsi életnek jele mindig. Husvét ünnepén imaházunk elégtelen volt a hallgatók befogadására minden alkalommal. Az uri-szentvacsorában 1-ső napján 203. részeltünk.

Az 1848. mártiusi nagy napok emlékére márt. 16-án szép istentiszteletünk volt, mely alkalommal s. lelkészünk azon kérdéstről beszélt, hogy „miért kell a magyarországi unitáriusoknak különösen megünnepelni a mártius 15-ét?”

Virágvasárnapján délelőtt, imaházunk bejáratánál mintegy 15 lépés hosszúságban kegyes asszonyaink virággal diszitették fel az utat. Gyönyörűen is ünnepeltünk mind belsőleg, mind külsőleg.

Segéd-lelkészünk már. 9-én Iszka-Szentgyörgyön prédikált és osztott urvacsorát ottani hiveinknek, kik jelenleg 37-en vannak. Már be rendezett imaházuk is van. — Husvét utáni vasárnapon pedig a vilonyai fiók-egyházban volt ugyan e célból. Ottani hiveink is minden vasárnapon tartanak istentiszteletet, értelmes és buzgó gondnokuk ifj. Puskás József vezetése mellett. Ők is alakítottak magtárt.

— Csakugyan Polgárdiiből éppen folyóiratunk zártakor kaptuk a következő tudósítást:

Haladásra jogosított kis leány-egyházközségünkben a s. lelkészség tekintetében változás állott be, a mennyiben a mélt. és főtiszt. püspök ur őszinte sajnálatunkra Simó János szeretett lelkipásztorunkat — ki másfél évig hirdette nekünk az unitarismus tiszta magasztos eszméit — el méltóztatott rendelni Erdélybe Sepsi-Kőröspatakra rendes lelkésznek. — Elbucsuzó beszédét junius 29-én tartotta meg a hivek s nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében, azt adván utolsó tanácsul, hogy vigyázzunk a nyájra és pedig úgy, hogy legyünk vallásosak, kitartók, egyetértők és egymást szeretők. — Hogy őszintén szerettük őt, tanui azok a könnyek, melyek az elbucsuzás alatt ömlöttek nők és férfiak szemeiből egyaránt. Ő nem csak prédikált nekünk, hanem iskolát is állított s gyermekeinket tanította.

Délután megérkezett uj s. lelkészünk Józán Miklós ur. Szépen, szeretettel és ünnepélyesen fogadtuk. Az indóházhoz huszenegy kocsival mentünk ki, férfiak és nők, kicsinyek és nagyok. Berki József afia, egyházi. az állomásnál az érkező lelkészt üdvözölte önmaga készítette ver-

sével, az imaháznál a bucsuzó lelkészt szintén verssel. — A megérkezet lelkész tiszteletére este társas vacsora volt.

Egy unitárus.

Huszonöt éves osztálytalálkozás. Kolozsvári főiskolánk ismét érdekes összejöveteleknek volt tanuja. Junius 29-én ugyanis találkoztak azon osztálytársak, a kik 25 év előtt — 1865-ben — tettek érettségi vizsgát. Reggeli 8 órakor összegyűlvén a Főiskola disztermében, meleg baráti kézzoritások, s az eseménynek az anyakönyvbe bevezetése s a templomi isteni tiszteleten megjelenés után, testületileg tisztelegtek volt tanáraiknál, kiket a közös ebédre is meghívtak, hol egymást érték a vidám köszöntések. Ebéd után magukat lefényképeztették, azután elhalt társaik sírjára tettek koszorukat. Minthogy a r. kath. főgymnasiumban is éppen az nap volt az illetők 25 éves találkája, kölcsönös megállapodás után mindkét fél egyik nyári mulató helyen jött össze kedélyes vacsorára. A következő nap Mikó Imre oszt. társuknál voltak ebéden. A nap emlékét maradandólag is megörökítették, mert a tanári nyugdíj- és özvegy-árvai alapnak — a jelenlévők — igen szép összeget ajándékoztak. A találkozáson megjelentek: Ákoncz István alj. bíró, Daczó Mózes gazdatiszt, Gál Jenő orsz. képviselő, Gálfi Mihály körjegyző, dr. Horváth József, a berlini magyar egyesület elnöke, Jakab Dezső vasuti tiszt., László József tanár, Mikó Imre törv. bíró, Rozgonyi Ottó ügyvéd, Sándor János igazg. tanár, Török Áron esperes, Weiss József és Weiss Ignác, ügyvédek.

Nem jelenhetett meg 5, és elhalt 15.

Másnap, u. m. jun. 30-án 2-ik összejövetele volt az ezelőtt 10 évvel találkozást tartott osztálynak, melyre már kevesebben jelentek meg, de az előbbiekéhez hasonló kedélyesen töltöttek egy napot. Erre ugyanis megjelent: Bedő Albert orsz. főerdőmester, a ki nagy érdeklődéssel járta meg azon tantermeket és gyűjteményeket, hol 30 év előtt országos gondok nélkül folytak az ifjuság napjai; Mózes András theol. tanár és pap, Boér Gergely képezd. tanár, Serester Sándor lelkész és Horváth Ferencz birtokos.

Kivánjuk, hogy mindkét osztály a kijelölt 10 év után ismét hiány nélkül és a mostanihoz hasonló derült kedvvel találkozzék.

Kitüntető megbízatás. Az „Akadémiai Értesítő“ májusi füzetében olvassuk:

„A Lukács alapítványból 1000 forint volt kitűzve nyílt pályázatra: „Gróf Zrinyi Miklósnak, a költőnek élete és munkái.“

„Két pályamunka érkezett. Az I-ső számú pályamunka nem felel meg a kívánatnak, bár szerzője a tárgy irodalmát s kútfőit ismeri, de a

mutatványul közlött rész nem sikerült. Sem az eredeti kútfők, sem megírása tekintetében nem kielégítő kísérlet.“

„Jóval többet várhatni a II. számú pályamunka szerzőjétől, a ki nevét is kitéve, a feladat megoldására ajánlkozik. Ez Kanyaró Ferencz, kinek fáradozása Zrinyi a költő munkái és élete tárgyában jó ideje ismeretes a nyomtatásban megjelent, buzgalmas s kitartó kutatást és tanulmányt bizonyító értekezéseiből. A benyújtott kéziratban, nyomtatott folyóiratbeli közleményekben elkülönzött specialis tanulmányok vannak mintegy gépileg egymás mellé állítva, különösen a költő és író különféle munkáiról. A gyűjtemény tanuskodik arról, hogy a szerző a mai viszonyokhoz képest teljesen tájékozva van tárgya kútfőire és irodalmára nézve; bírja a feldolgozáshoz szükséges ismereteket és képességet. Így remélhetni, hogy megírandó műve becses irodalomtörténeti monographia lesz, ha kivált sikerülni fog neki sok specialis tanulmányát egységes művé forrasztani és mérsékelni a könnyed hypothesisekhez való hajlamát.“

„Mindezeknél fogva „gróf Zrinyi Miklósnak, a költőnek életéről és munkáiról“ irandó művel Kanyaró Ferencz, gymnasiumi tanár Kolozsvárott bizatott meg. A munka benyújtásának határnapja 1892. december 31.“

A bírálók Szilády Áron és Salamon Ferencz voltak.

A székely-kereszturi unitárius egyházkör dalkörének alapszabályai küldettek bé hozzánk. Örömmel vettük, mert célját, a műének művelését és a nép által való megkedveltetését teljesen pártoljuk. A dalkör hatása reméljük meg fog látszani az egyházi gyülekezeti éneklésen is. E szép czélú együletet ajánljuk pártfogásba. Alapító tagság 10 frt, pártoló 1 frt, mi Györfi Ferencz énlaki lelkészhez küldendő.

Homoródalmási Szabó Mózes, m. kir. pénzügyi titkár s egyháztanácsos f. évi jun. 15-én elhunyt Déván, 47 éves korában. Önerején emelkedett tisztelt állásra, melyet példányszerűen betöltött. Családjá nem volt, de annál inkább érezték jóindulatát hozzátartozói, kik közül néme-lyeket anyagi támogatással segített elé életcéljaikban. Különösen szerette egyházát, melynek ügyeiért, a hol csak tehette, mindig készséggel munkálkodott, s főképpen a belső emberek nyugdíj-törvénye megalkotásában tevékeny részt vett. Vallása iránti ragaszkodását egy alapítvány-nyal is kimutatta, 1000 frtot hagyván szülői: „Szabó Mihály és Gott-hárd Mária“ nevében bármely iskolákban tanuló unitárius vallásu ifjak számára. Benne az unitáriusok főtanácsa egyik legbuzgóbb és hasznosabb tagját vesztette el.

Kovács Dénes halála alkalmából az Egyh. Képv. Tanács a következő szomoru jelentést adta ki:

Az Unitáriusok Egyházi Képviselő Tanácsa a vallásközönség jóltevői iránt ápoltt kegyeletes érzéssel tudatja Kövendi Kovács Dénes, nyug. lelkész- és egyházi tanácsosnak f. é. június 24-én, életének 60-ik évében, Bágyonban történt halálát. Ha csak egyes jó tettekben nyilvánul is az egyház iránti szeretet, akkor is tiszteletet érdemelnek azok, kik ily jó tettekkel ékeskednek. Mennyivel nagyobb tiszteletet érdemelnek azok, kik az egyház oltárára teszik le egész életök munkásságának gyümölcseit. Az elhunyt ezek közé irta be nevét egyházunk aranykönyvébe. E név ott fog immár ragyogni századokon át legjobbaink között, nemzedékről nemzedékre hálásan említetve az ahoz kötött nagy és nemes áldozattételért s fennen hirdetve amaz igazságot, hogy a halálban is élet van s kik ennek barázdáiban nemcsak tova tűnő földi örömet, hanem örökké tartó égi magvakat is hintettek el, azok nem szűnnek meg soha aratni Isten országában. Az eltávozott nemes lélek porhajléka f. évi június 26-án, délután házánál tartandó gyászszertartás után fog örök nyugalomra elhelyeztetni. Legyen álma csendes! Emléke meg lesz őrizve. Kolozsvárt, 1890. június 25-én.

Kovács Dénes temetése, kinek haláláról fennebbi közleményeink szólnak, jun. 26-án nagy részvét közt ment végbe Bágyonban. Jelen voltak: az Egyh. Képv. Tanács küldöttei: Molnár Sándor, Péterfi Dénes, Mózes András egyháztanácsosok, Albert János tordai pap, Csegezy Mihály felügyelő gondnok; Csegezy László körí esperes s a környékbeli papság és nagyszámu közönség a helységből és környékből.

A koporsót számos koszoru díszítette: Az özvegyé, E. Képv. Tanácsé, melyet Mózes András egyháztanácsos, a kövendi és bágyoni egyházaké, melyeket Gál Lajos lelkész és Fodor András tanító rövid beszéd kíséretében helyeztek a ravatalra; a Kovács János igazgató tanáré stb. A boldogemlékü férfit saját kertjében helyeztetett örök nyugalomra.

Gyászshírek. Uzoni Izsák júniusban elhunyt Fogarasban. Benne az Uzoni Fosztó családnak és az unitárius egyháznak egyik méltó tagja költözött el. Halálát fia, Uzoni Sándor pozsonyi kir. törvényszéki bíró és nagyszámu rokonság gyászolja. — Vas István h.-szentpéteri pap máj. 30-án elvesztette nejét, ó-tordai Székely Borbárát. A jó nőt férje mellett Székely Miklós tordai kir. t.-széki bíró, mint testvér s számos rokonok fáljalják.

Olvasóink közül szives elnézését kérjük azoknak, kiknek téves bélyegezés miatt postadíjat kellett ráfizetni.

ARANYKÖNYV.

A SZÉKELY-KERESZTURI KÖZÉPISKOLÁNÁL

fölállítandó 6-ik tanári szék alapjára a máj. 31-iki értekezleten adományoztak:

1. Mts. Daniel Gábor, egyh. főgondnok Sz.-Udvarhely	200	frt	igéretben.
2. Török Sámuel, esperes, Szt.-Mihály	100	"	"
3. Török Áron, esperes, F.-Rákos	70	"	"
4. A f.-rákosi ekklésia	100	"	"
5. Rafaj Károly, földbirtokos, Ujszékel	50	"	"
6. Pálffy György, földbirtokos, Tarcsafalva	15	"	3 év alatt.
7. Br. Gamera Oszkár, szolgabíró Sz.-Keresztur (nem unitar.)	50	"	igéretben.
8. Sándor Domokos kép. tanár, " " " "	25	"	5 év alatt.
9. Sándor János, igazgatói fizetését a jövő évről	52	"	50 kr.
10. Végh Mihály lelkész és neje. Rava	100	"	10 év alatt.
11. Benczédi Gergely, tanár, Kolozsvár	25	"	5 év alatt.
12. Pálffy Ferencz, ügyvéd, Sz.-Udvarhely	50	"	igéretben.
13. László József, tanár, Székely-Keresztur	25	"	5 év alatt.
14. Borbély György, tanár, Torda	10	"	"
15. Bedő Dénes, tanár Sz.-Keresztur (míg fizetheti 6 ^o / _o kamatja)	50	"	"
16. Gál Elek, lelkész, Vadad	25	"	5 év alatt.
17. Bakó Lázár, tanító, Ujszékel	20	"	5 év alatt.
18. Lőrinczi István, lelkész. Kénos	50	"	10 év alatt.
19. Bartók Albert. lelkész, Csekefalva	10	"	5 év alatt.
20. Nagy Mózes, földmives, N.-Solymos	10	"	5 év alatt.
21. Lengyel Janka kisasszony Sz.-Keresztur (nem unitárius)	10	"	igéretben.
22. Lengyel Sárka " " " "	10	"	"
23. Osváth Márton, körjegyző. Kobátfalva	20	"	5 év alatt.
24. Sebesi Ferencz, földbirtokos Gagy	50	"	10 év alatt.
25. Dr. Jankovich Pál, orvos, Sz.-Keresztur	25	"	5 év alatt.
26. Végh Gyula, földbirtokos, Tordátfalva	30	"	6 év alatt.
27. Miklós György, tanító, Sz.-Mihály	20	"	2 év alatt.
28. Pap Sándor, földm. Tordátfalva	20	"	3 év alatt.
29. Kozma Tamás, lelkész, Csehetfalva	10	"	2 év alatt.
30. Tellmann Imre, czipész, Sz.-Keresztur.	10	"	igéretben.
31. Boros György, tanító, Kadács	10	"	"
32. Jakabházi Gábor, földbirt. Sz.-Ábrahám	50	"	5 év alatt.
33. Török Pál, földm. Csekefalva	5	"	5 év alatt.
34. Sándor Áron, lelkész, Kadács	10	"	2 év alatt.